

[...] el respecte per la tradició literària i catalanista i les exigències estètiques de la modernitat» (p. 356), i com això es podia encabir al certamen dels Jocs Florals.

La tercera part, que clou el llibre, està formada, tan sols, per l'article «Els certàmens floralescos en el procés de construcció de la cultura del catalanisme: els casos de Girona, d'Olot i de l'Empordà», degut a Margarida Casacuberta. La professora gironina analitza de manera paral·lela els tres certàmens literaris del títol de l'article. Diferents entre si en la seva essència —el certamen olotí era de caràcter regionalista i tradicionalista, els empordanesos, progressistes, i el gironí, fills del certamen de l'Associació Literària—, en les aspiracions (ella en diu «ambició») i en els resultats obtinguts, tots tres són estudiats des d'una òptica ideològica i en termes socioculturals.

Finalment, de tota la producció fruit de la celebració dels 150 anys dels Jocs Florals, convé recordar també les magnífiques edicions en facsimil dels volums *Jocs Florals de Barcelona en 1859* —amb pròleg i amb vint interessants «Documents i testimonis» a cura de Josep M. Domingo—¹ i *Homenatge*

1. Entre aquests documents i testimonis, hi ha textos de Joan Cortada (1840), Joaquim Rubió i Ors (1841, 1859 i 1877), Víctor Balaguer (1851), Antoni de Bofarull (1854), Alexandre du Mège (1857), Nemesio Fernández Cuesta (1859), August Tell (1859), Ignasi Ramon Miró (1859), Gaietà Cornet i Mas (1859), Fran-

als Jocs Florals de Barcelona any LXVII de llur restauració —amb pròleg de Joaquim Molas titulat «Jocs Florals, 1925»—, publicats, tots dos, per Punctum, el Grup d'Estudi de la Literatura del Vuit-cents i la Diputació de Barcelona, a Lleida l'any 2009, a la col·lecció «El Vuit-cents», amb els números 4 i 5 respectivament.

Pol SERRABASSA PUNTÍ
(Universitat de Vic)

Una visió actual de Teodor Llorente

ROCA, Rafael (ed.). *Teodor Llorente, cent anys després*. Alacant: Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, 2012, 296 p. («Symposia Philologica»; 23)

«Cent anys després de la seva mort, l'escriptor Teodor Llorente i Oliveres (València, 1836-1911) arriba fins a nosaltres com un personatge complex, polièdric i, segons com, polèmic; com un clàssic contemporani que continua despertant sentiments encontres i passions diverses» (Roca, 2012: 73). Justament aquests ingredients són els que conformen el volum *Teodor Llorente, cent anys després*, que analitza, per mitjà de treballs d'erudits i d'estudiosos de la literatura renaixencista

cesc P. Briz (1884) i Jaume Collell (1908). A més d'articles i cròniques a la premsa, i la Convocatòria i el Reglament del Consistori dels Jocs Florals de Barcelona de 1859.

catalana, valenciana i mallorquina, l'escriptor, el seu temps i la recepció posterior.

El llibre, a cura de Rafael Roca, té el seu origen en una jornada acadèmica organitzada per l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana i el Departament de Filologia Catalana de la Universitat de València, celebrada el dia 1 de desembre de 2011 a la Sala de Graus «Enric Valor» de la Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació de la UV. Consta de set capítols i un pròleg, aquest últim signat pel ja esmentat Roca i titulat «Llorente vist des del segle XXI», en què explica l'origen del llibre i la necessitat de parlar de la posteritat del poeta, i fa una síntesi de cadascun dels capítols.

Entrant de ple en el contingut dels treballs del volum, es poden classificar en dos tipus, atenent les temàtiques que ofereixen. En un primer aspecte, trobem les relacions del crític literari amb altres escriptors de renom. S'hi inclouen, doncs, els estudis de Josep Massot i Muntaner, que aborda la coneixença entre Llorente i Jacint Verdaguer; de Margalida Tomàs, que versa sobre la relació de Llorente amb altres intel·lectuals catalans i mallorquins; i de Rafael Roca sobre la posteritat del poeta. En un segon aspecte, podem agrupar els treballs de Vicent Simbor, que tracta el poema llorentí «La Barraca» com a tòpic i la seva recepció posterior; d'Antoni Ferrando, sobre el posicionament de Llorente vers el nom del País Valencià i la personalitat dels seus habitants; i, finalment, de Gonçal López-Pampló que dona a conèixer un estudi inè-

dit de Carles Salvador, un dels grans responsables de la revalorització de l'escriptor després de la Guerra, datat de 1948.

Totes les contribucions no sols aporten materials ja publicats i coneguts, sinó que també es basen en documentació inèdita. Cal fer referència, aquí, per la seva significació, a l'epistolari entre Teodor Llorente i Vicent W. Querol, que edita Rafael Roca i que està situat al final del volum, atès que aclareix pistes no només de la relació entre ambdós, sinó que també ofereix clarícies sobre la consideració que ells dos tenien d'altres escriptors, com ara Jacint Verdaguer o Marià Aguiló.

Convé deixar constància que, durant gairebé una cinquantena d'anys, Llorente fou el nexa d'unió entre escriptors valencians, mallorquins i catalans. Moltes són les hipòtesis per les quals va establir aquests vincles, però cal asseverar que podria molt ben ser pel vessant polièdric de l'autor del *Llibret de Versos* que posa de manifest Roca en la citació que encapçala aquest escrit.

Ara que, sobretot Rafael Roca — mitjançant la seva tesi doctoral i altres llibres que versen sobre Llorente —, ja s'ha ocupat de recuperar la bibliografia de l'escriptor i de donar-la a conèixer, cal anar més enllà per fer veure al públic lector la rellevància del poeta no sols per a la literatura valenciana, sinó també per a la catalana, ja sigui per la traducció de clàssics europeus com per la seva faceta de crític literari. És per aquest motiu que avui tenim el goig de comptar amb un

volum que representa la síntesi de la posteritat del poeta valencià i alhora deixa constància que, al cap de cent anys, la flama llorentina encara crema i esperem que seguirà cremant. I que sigui per molts anys.

Laura VILARDELL DOMÈNECH
(Universitat de Vic)